

Motion till riksdagen

1988/89:N473

av Marianne Jönsson och Agne Hansson (båda c)
Lokalisering av etanolfabrik till Mönsterås

Etanol som ersättning för bly i bensin

Riksdagen har beslutat att katalytisk avgasrening skall finnas på alla nya bilmodeller från 1989 års modeller. Införande av blyfri bensin är en förutsättning för att katalytisk rening av bilavgaserna skall kunna införas. En av ersättningskomponenterna för bly är etanol. På sikt talar allt för att etanol är det klart mest realistiska alternativet. Insikten om försurningens skadeverkningar och den visserligen senkomna men nu breda förståelsen för att åtgärda utsläppen från bilavgaserna talar för att det finns avsättning för etanol på den svenska marknaden.

Etanol

Etanol framställes med råvaror som potatis, vete och sulfitlut. Genom omvandling av cellulosa i trä till enkla sockerarter och förjäsning av dessa kan etanol framställas ur biomassa som energiskog, träavfall, halm och andra jordbruksavfall. Den i dag tillgängliga tekniken för hydrolys av cellulosa användes i praktisk drift på 40-, 50-talen vid framställning av sprit.

Flera studier och utredningar har på senare tid genomförts bl.a. inom ramen för energiforskningsprogrammet och introduktionsplanen för alternativa drivmedel för att klarlägga förutsättningarna i olika avseenden för produktion av sådana drivmedel. En försöksanläggning med spannmål som råvarubas finns i Lidköping, det s.k. Skaraborgsprojektet. Vid en av Modo ägd anläggning tillverkas etanol med cellulosa som basråvara. Motoralkoholkommittén har att närmare studera under vilka förutsättningar de alternativa drivmedlen kan produceras. I deras arbete finns framställning av etanol ur cellulosa med som fullt realiserbart alternativ. Det finns därmed nu goda utgångspunkter för att närmare utreda förutsättningarna för etanolframställning i mera produktionsinriktad form som en anläggning som den i Mönsterås skulle bli.

Kombinerade fördelar för produktionsinriktad tillverkning av etanol i Edsbruk

Vid en så omfattande omläggning av drivmedelssystemet som vi nu är inne på i vårt land för att klara miljön är det lämpligt att undersöka huruvida detta kan göras med tillvaratagande av de resurser som samhället redan har i form av grundinvesteringar och annat. Omläggningen bör också relateras till

regionalpolitiska och sysselsättningsmässiga aspekter. Den kombinationen föreligger vid en förläggning av etanoltillverkningen till Mönsterås.

Mot. 1988/89
N473

Närhet till råvaror föreligger. Kalmar län är med sina 713 000 hektar skog, med mer än 80 procent gran och tall, det skogrikaste länet söder om Dalälven. Alternativ produktion på de över 30 000 hektar åkermark som kommer att slås ut som en följd av den nuvarande jordbrukspolitiken måste hittas. Etanolframställning kan vara ett sådant alternativ om spannmål väljs som råvara eller om cellulosa väljs, kan åkermarken alternativt användas för odling av cellulosarika växter.

Förberedelsearbete för att lokalisera en etanolfabrik till Mönsterås pågår.

Mönsterås Bruk, Södra Skogsägarna AB, utgör självfallet den stora resursen i den aktuella lokaliseringsstudien. För att på bästa sätt besvara ställda frågor har kommunen vid flera tillfällen samrått med ledningen för bruket. Därvid har också framkommit flera förhållanden, som måste tillmätas stor ekonomisk betydelse vid lokaliseringsprövningen.

Mönsterås Bruk har mycket stora, väl utbyggda resurser inom flertalet områden, som bedöms vara av intresse för etanolfabriken:

- fastställd byggnadsplan och lämplig industrimark
- hamn, järnvägsförbindelser och goda vägkommunikationer
- vattenförsörjning och avloppsvattenbehandling
- överskottsenergi
- avfallsupplag
- brandförsvar och övrig skyddsorganisation
- underhållsorganisation
- utspisningsmöjligheter
- administrativa resurser

Bruksledningen har vid förenämnda överläggningar visat ett stort intresse för etanolfabriksprojektet. Därvid har framhållits de stora ekonomiska vinster, som skulle bli följden av en integration mellan etanolfabriken och sulfatfabriken. Marginalkostnader för olika nyttigheter har varit vägledande för diskussionerna. På nuvarande förberedande stadium har bruksledningen emellertid inte varit beredd att på alla punkter precisera kostnaderna.

Utöver de här ovan nämnda nyttigheterna inom sulfatfabriken finns i anslutning till denna en infrastruktur, som enligt vår bedömning måste vara identisk med den ideala för etanolfabriken. Från samhällets synpunkt blir de ekonomiska vinsterna betydande i det fall stora processindustrier kan samlokaliseras. Värdet av en sådan samlokalisering är i just Mönsterås iögonenfallande.

Mönsterås kommun har stor erfarenhet av att på ett effektivt sätt säkerställa de olika krav som en stor bygg- och processindustriarbetsplats ställer:

- bostäder
- uppställningsplatser för husvagnar
- arbetsresor med speciellt utformade tidtabeller
- nära till skiftande fritidsaktiviteter
- väl utbyggda skolor

Sammantaget finns som synes många samverkande faktorer som gör en närmare prövning av etanolframställning i Mönsterås synnerligen intressant. Regeringen bör därför omgående närmare låta utreda dessa förutsättningar.

Mot. 1988/89
N473

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hemställer hos regeringen om utredning av förutsättningarna för att starta etanoltillverkning i Mönsterås.

Stockholm den 24 januari 1989

Marianne Jönsson (c)

Agne Hansson (c)